

Aan:
Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling
GGD en VT Haaglanden

Van: Annette de Boer
E-mail:
Annette.deboer@ggdhaaglanden.nl
Ons kenmerk: n.v.t.
Datum: 19 maart 2025

Onderwerp: Voorstel inzet GGD Haaglanden integrale
suicidepreventie

Gemeenten krijgen een wettelijke taak op het gebied van suicidepreventie. Er was eerst sprake van dat de wetswijziging per 1 juli 2025 zou worden ingevoerd, maar dat is op dit moment onzeker. Ondanks de onduidelijkheid over de ingangsdatum, wil de GGD in deze memo een voorstel doen hoe deze wettelijke taak vormgegeven kan worden.

Suicidepreventie wordt onderdeel van de Wpg

Jaarlijks worden naar schatting ongeveer 40.000 suicidepogingen per jaar gedaan in Nederland. Suicide is de grootste doodsoorzaak onder jongeren van 10 tot 25 jaar.¹ In regio Haaglanden heeft 4,8% van de jongeren tussen 12-18 jaar heel veel suicidale gedachten. Hiervan heeft 10,8% wel eens een suicidepoging ondernomen.² Suicide is daarom een groot maatschappelijk probleem.

In juni 2024 is het initiatiefvoorstel om de Wet publieke gezondheid (hierna: Wpg) te wijzigen ter bevordering en verankering van integrale suicidepreventie bekrachtigd door de Eerste Kamer.³ Met de invoering van de [wetswijziging](#) in de Wpg⁴ wordt het de plicht van de overheid om zich duurzaam en integraal in te zetten voor suicidepreventie. Voor gemeenten betekent de wijziging dat zij verplicht worden om gericht lokaal suicidepreventiebeleid te ontwikkelen en een inspanning te leveren om suicides te voorkomen.

De Wpg regelt de organisatie van de publieke gezondheidszorg, inclusief gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor (specifieke groepen van) de bevolking. De wet biedt daarom een passend kader voor het duurzaam verankeren van suicidepreventiebeleid met als doel om het aantal suicides te verminderen. Voor de GGD als

¹ Sumona en 113. [Factsheet](#) suicidepogingen maart 2024.

² Gezondheidsgids. [Dashboard](#) suicidale gedachten. 2023.

³ [Staatsblad 2024, 189](#). Wijziging van de Wet publieke gezondheid ter bevordering en verankering van integrale suicidepreventie.

⁴ De ingangsdatum van de wet (eerst voorzien voor juli 2025) hangt o.a. af van het Kamerdebat op 15 april 2025 waarin de voortgang van suicidepreventiebeleid wordt besproken.

belangrijke uitvoerder van de Wpg is een taak weggelegd in de preventie van suïcide in samenwerking met gemeenten en andere partners.

Vanuit de vierjaarlijkse landelijke nota gezondheidsbeleid (inclusief de landelijke agenda suicidepreventie) (verwacht begin 2026) adviseert GGD Haaglanden gemeenten ten behoeve van lokaal gezondheidsbeleid. Na vaststelling van de landelijke nota gezondheidsbeleid hebben gemeenten één jaar de tijd om hun suïcidepreventiebeleid op te nemen in een gemeentelijke nota gezondheidsbeleid. Gemeenten kunnen dit – in aansluiting op het landelijk beleid – zelf invullen, afhankelijk wat lokaal meest urgent en passend is. De gemeentelijke nota moet in iedere geval doelstellingen, acties en gewenste resultaten bevatten inzake suicidepreventie.

Met de inwerkingtreding van de wetswijziging komen er structureel financiële middelen beschikbaar. Wanneer dit doorgevoerd wordt is onzeker, maar in de plannen tot op heden was in de rijksbegroting voor 2025 € 5 miljoen en vanaf 2026 € 10 miljoen per jaar voorzien. Dit staat gelijk aan € 0,55 - € 0,60 cent per inwoner. Gemeenten krijgen dit geld via het gemeentefonds. Dit zou dan gaan om ongeveer € 400.000 per GGD-regio (afhankelijk van de grootte), bedoeld om een netwerk op te zetten, bestaande initiatieven aan elkaar te verbinden, mensen te trainen, risicogroepen te benaderen en per regio specifieke zaken uit te werken.⁵

Het belang van regionaal samenwerken op suïcidepreventie

Het belang van regionale samenwerking bij suïcidepreventie is evident. De Landelijke Agenda Suïcidepreventie 2021-2025 van de Rijksoverheid benadrukt de noodzaak van een integrale netwerkaanpak en regionale kennisdeling als essentiële onderdelen voor effectieve suicidepreventie.⁶ Ook in de [Uitvoeringstoets Integrale Suïcidepreventie](#) van de VNG (november 2024) worden gemeenten aangemoedigd om samen te werken op regionaal niveau. Door een integrale regionale aanpak kunnen gemeenten en lokale partners een effectief vangnet creëren om suïcides of suïdepogingen te voorkomen. De GGD wordt in de uitvoeringstoets expliciet genoemd als belangrijke partner. De GGD heeft ervaring met gemeentelijke structuren, kent de lokale netwerk(partners) en behoeften en vormt een brug tussen het sociale en medisch domein. In dertien GGD-regio's werken gemeenten al samen met diverse partijen om op regionaal niveau.⁷

Lokale initiatieven op het gebied van suïcidepreventie in regio Haaglanden

In regio Haaglanden lopen al initiatieven op het gebied van suïcidepreventie. De bekendste is Sumona, een programma gericht op suïcidepreventie, monitoring en nazorg. De gemeenten Wassenaar en Den Haag hebben zich verbonden aan Sumona. Het programma werkt met een domeinoverstijgende aanpak om een stevig lokaal vangnet te creëren voor mensen met suïcidale gedachten of na een suïdepoging. In november 2024 heeft de Inspectie voor Jeugd en Gezondheid Sumona bezocht. De [bevindingen](#) waren positief en Sumona kan als voorbeeld dienen voor de rest van de regio Haaglanden.

⁵ Behandeling Voorstel wet integrale suïcidepreventie, Tweede Kamer, april 2024.

⁶ Derde Landelijke Agenda Suïcidepreventie, 2021-2025. Rijksoverheid.

⁷ Voortgang Derde Landelijke Agenda Suïcidepreventie (2021-2025), maart 2023.

Daarnaast zijn er ook andere lokale initiatieven en activiteiten, zoals de lokale campagne "Walk into the Light", lotgenotengroepen en suïcide als thema binnen positieve gezondheid in de wijk. Vanuit de Gezondheidsmonitors verzamelt de GGD data over suïcide(pogingen) en suïcidale gedachten. Meerdere gemeenten zijn op dit moment zich al aan het oriënteren ter voorbereiding op de wetswijziging.

Rol GGD Haaglanden in de wet integrale suïcidepreventie

In de periode februari-maart 2025 heeft GGD Haaglanden contact gehad met gemeenten in regio Haaglanden om meer zicht te krijgen op lopende lokale initiatieven en de behoefte aan ondersteuning in de uitvoering van suïcidepreventiebeleid. Daarnaast is deskresearch gedaan en zijn er gesprekken gevoerd met andere (koploper) GGD'en.

Op basis van deze informatie wil GGD Haaglanden samen met gemeenten en andere partners kijken wat aanvullend nodig is om een duurzaam, effectief en integraal suïcidepreventiebeleid uit te voeren. Dit met het doel suïcides en suïcidepogingen te verminderen in de regio Haaglanden en aan de wettelijke taak te voldoen.

GGD stelt op hoofdlijnen de volgende activiteiten voor:

- 1) Verdiepende data verzamelen en onderzoek uitvoeren om risicogroepen in kaart te brengen waardoor suïcidepreventiebeleid effectiever ingezet kan worden;
- 2) Publiekscampagnes opschalen, waaronder Walk into the Light en Suïcidepreventie 113;
- 3) Gemeenten ondersteunen vanuit de kennisfunctie van de GGD, bijvoorbeeld het versterken van Welbevinden vanuit de Gezonde School, Gatekeeperstraining en het opzetten van een leernetwerk;
- 4) Het suïcidepreventieprogramma Sumona regionaal uitbreiden;
- 5) Een netwerk opzetten en coördineren, bestaande initiatieven aan elkaar te verbinden, mensen trainen om risicogroepen te benaderen.

Gevraagd besluit aan het AB op 17 april 2025

Aan het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- Op hoofdlijnen in te stemmen met de rol van de GGD in de uitvoering van de wettelijke taak suïcidepreventie (als onderdeel van de Wpg) ten behoeve van gemeenten regionaal
- Zodra de ingangsdatum van de wetswijziging en de hoogte van de extra/nieuwe financiële middelen voor gemeenten bekend zijn, GGD Haaglanden opdracht te geven om de hierboven genoemde voorstellen uit te werken in samenwerking met gemeenten en partners.
- In te stemmen met het inbrengen van deze voorstellen in de daaropvolgende AB-vergadering voor besluitvorming over de benodigde financiële middelen. Op basis van de nu bekende informatie is de inschatting dat hiervoor jaarlijks €300.000 nodig is (ongeveer 45 % van het budget dat waarschijnlijk via het gemeentefonds voor deze taak naar de Haaglandse gemeenten toekomt).